

SAKO - EHTNE SOOMLANE

Raimo Karjalainen - Ise küsin, ise vastan

Käesoleva artikli sünni tingisid asjaolud, et viimasel ajal on hakanud levima kuulujutud nagu oleks Sako suurema osa oma tootmisest viinud üle niinimetatud “odavatesse maadesse”. Mainitud on nii Hiinat kui Türgit. Ei tea, millest sellised kuuldused on sündinud, kas on tegemist teadlikult levitatud laimuga, konkureerivate kaupmeeste omavaheliste arvete õien-damiste või lihtsalt teadmatusest, aga tänaseks on lisaks Soomele sellised jutud hakanud levima ka meie naabermaal - Eestis.

Sakol on märkimisväärne osa Soome ajaloos.

Tänase Sako OY, esialgse nimega Suojeluskuntain Ase-ja Konepaja Osakeyhtiö, sünnipäevaks on märgitud 01.aprill 1921 a. Juba 1927 aastal toodi tehas Riihimäele, samasse kohta, kus ta asub tänagi. Kahe aasta pärast alustati ka padrunite valmistamisega. Sõda muutis olukorda ja Sako läks üle kaitsejõudude käsutusse. Nendel rasketel aastatel valmis muuhulgas 275 miljonit automaadi padrunit Soome armeele. Sõjajärgsetel aastatel läks Sako omand üle Soome Punasele Ristile, mis oli vajalik samm vältimaks Nõukogude Liidu poolt tehase sissestade konfiskeerimist ja Venemaale saatmist. Pärastsõjaaegsete aastate tähtis sündmus Sako oma ajaloos oli 1989 aastal, kui Tikkakoski tehase tootmine ehk siis Tikka jahirelvade valmistamine toodi üle samuti Riihimäele. Aastate jooksul vahetusid Sako omanikud – Oy Nokia Ab liitis oma jõud Valmet OY-ga ja hiljem loobus sootuks omandist Valmeti kasuks. Viimase liitumi-

sel Rauma OY-ga moodustunud Metso OY müüs 2000 aastal omakorda Sako OY maailma ühele tuntumale relvatootjale – Beretta Holding B.V.-le.

Mida tõi Sakole kuulumine Beretta kontserni?

Liitumine maailma vanima perefirma – 1526 aastal loodud Beretta'ga on kindlasti tähtsaim sündmus Sako lähiaja-loos. Ühtlasi oli see ainuõige samm, mis tõi Sakole märkimisväärsed lisainvesteeringud ja säilitas Sako koha maailma juhtivate jahirelvade tootjate hulgas. Tänu Berettale on Sako täna üks kaasaegsama sissestade ja suuremaid jahirelvade tootjaid kogu Euroopas. Märkimisväärne on olnud ka Beretta osa Sako toodete turustamisel rahvusvahelisel turul.

“Sako on suomalainen”

Enamus Tallinna ja Helsingi vahel kurseerivatest laevadest on valminud Soome tehastes. Sama võib öelda ka Sisu veoautode, Valtra traktorite ja Metso paberimasinate kohta. Sama

Raimo Karjalainen
SAKO OY
peadirektor

võin kinnitada ka Sako toodangu kohta. Kõik Sako ja Tikka jahirelvad kannavad kirja “Made in Finland” ja valmistatakse täna Sako Riihimäe tehases. Kõik jahirelvade rauad valmistatakse külmpistamise meetodil meie tehases. Kõik lukud ja lukukojad on samuti meie relvameistrite töö. Loomulikult ei ole otstarbekas tänapäeval püüda valmistada kõike ise. Sakol on selles osas aastatepikkune koostöö allhankijatega, kelle kogemused relvaosade tootmisel ei ole väiksemad, kui Sakol endal.

Kas siis allhankijad on Türgi ja Hiina ettevõtted?

Ka kõik üksikud allhankijate poolt toodetud detailid, mida kasutatakse jahirelvade komplekteerimisel, tulevad samuti Soome tootjatelt. Ainukesena valmistatakse väljaspool Soomet täna Sako ja Tikka päklipuust kabad. Enamuse nendest valmistab Itaalias asuv ja kõigile Beretta kontserni tehastele päklilaade valmistav tehas, mis muide samuti nagu Sako, kuulub Beretta

kontserni. Lisaks sellele tulevad Sako Bavarian laed Saksamaa allhankijalt. Sünteetilised plastiklaed valmistatakse aga Soomes, samuti kõik muud plastikust detailid. Nii, et kõikide kuulujuttude levitajate pettumuseks pean veelkord kinnitama, et Sako ja Tikka jahirelvad valmivad pikaajaliste kogemustega soome relvameistrite käe all. Selle kinnituseks on Sakole omistatud ka selle artikli peatsis ilutsev tootemärk, Soome rahvuslipuga lukuvõti, millega tunnustatakse tootjaid ja kaubamärke, mille päritolumaa on Soome.

Millised on Sako tähtsamad turunduspiirkonnad?

Täna on tänu Beretta müügikanalitele kujunenud kõige märkimisväärsim turg Põhja-Ameerikas, see tähendab USA ja Kanada. Kogu toodangust, mis viimastel aastatel on küündinud 70 000 ligi lähneb siis üle poole nendes riikidesse. Kindlasti on oluline osa Euroopa riikide turgudel ja ka väikesel Eestil on oma osa, mis arvestades Eesti rahvaarvu ei olegi nii väike. Näiteks tunnustati eelmisel aastal Beretta kontserni auhindade jagamisel 2007 aasta müügitulemuste järgi parimaks Sako toodete müüjaks just Eesti maaletooja.

Mis siis ikkagi seob Berettat täna Hiina ja Türgiga?

Beretta kontsernil on kõige otsesem side nende riikidega. Hiinas kuulub Berettale õhkreelvasid tootev tehas, mis toodab õhkreelvi Stoeger kaubamärgi nimega. Stoeger nimega on seotud ka Türgi, kus asub samanimeline tehas, kus valmistatakse poolautomaatseid haavlipüsse samuti Stoegeri kaubamärgiga. Tegemist on samuti Beretta

Rauad sirgeks! Ainus töö, kus masinad ei asenda inimest.

omandisse kuuluva ettevõttega ja kõige uuema sissestade tehasega.

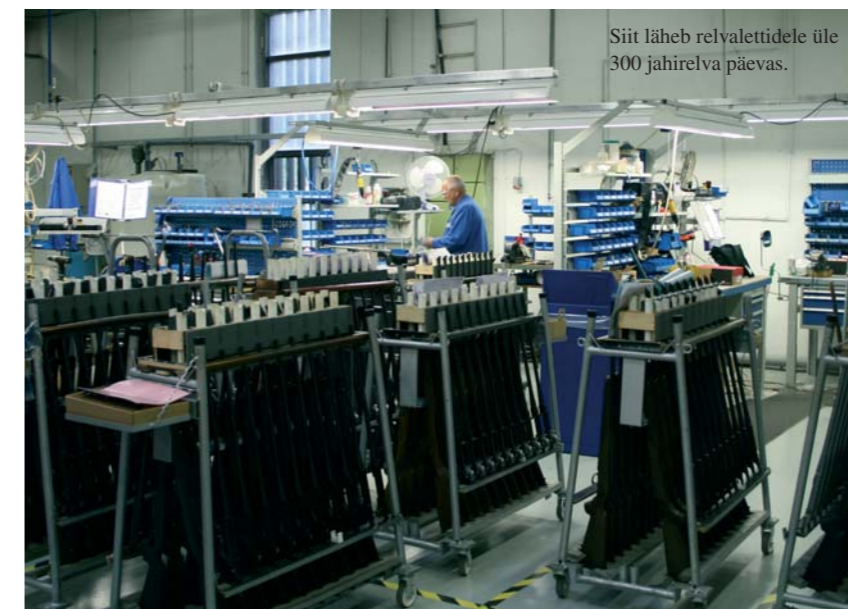
Millist osa lisaks jahirelvade tootmisele täidab Sako veel Beretta kontserni siseselt?

Kogu Beretta kontserni siseselt on turunduspoliitika korraldatud nii, et selle eest vastutavad kontserni omad ettevõtted, kellele on kinnitatud omad turunduspiirkonnad. Nii vastutab Sako kõigi Beretta Group'i kuuluvate ettevõtete toodangu müügi eest Skandinaaviamaades ja Baltikumis. Täna turustatakse Sako kaudu eelnimetatud regioonides kõik Beretta, Franchi, Burris, Sako, Tikka ja Stoegeri kaubamärke kandvad tooted. Värskest lisanud sinna nimekirja veel kuulus saksa binoklite valmistaja Steiner, mille Beretta omandas eelmisel aastal. Mis lisab kogu asjale veel tähtsust on see, et samamoodi nagu Sako turustab teiste kontserni ettevõtete toodangut, turustavad teised Beretta tüdarettevõtted ka Sako toodangut maailma eri regioonides, mis muudab kogu kont-

serni tegevuse tunduvalt efektiivsemaks ja hoiab kokku kulusid.

Lisaks ajaloole ja tänapäevale ehk veidi ka Sako tulevikust. Mida uut ja huvitavat on jahimeestel oodata relvalettidelt?

Nii nagu kogu maailma majandus areneb pidevalt, nii ka Sako on pidevas arenemise protsessis. Paari aasta eest sündis Sako 85, mis kogus jahimeeste seas kiiresti populaarsust. Veidi varem vahetas Tikka T3 välja vanad Populari ja Masteri. Tikka T3 on kahel korral valitud USA-s “Aasta relvaks”. Minult on vahel küsitud, kas on kavatsus tuua turule mõni uus Tikka mudel, millega on silmas peetud eelmise põlvkonna Tikka Deluxe. Samuti on küsitud, miks Sako ei valmista vahetatavate vintraudadega jahirelvasid. Vastuse-na neile küsimustele pean täna kinnitama, et Tikka mudelitele ei ole täna kavatsust tuua lisa. Kes otsib jahirelvas rohkem “kesk-euroopalisust” peab vaatama Sako mudelite poole. Seal on tulemas muutusi just selles suunas. Mis puudutab vahetatavate raudadega vintrelvasid, siis täna meil on valikus selline väikekalibriline Sako Quad. Loomulikult me jälgime pidevalt eri riikide seadusandluste muutusi, mis on olnud seni kõige mõjuvaks argumendiks vahetatavate raudadega jahirelvade turule toomisel. Meil on mitmesuguseid plaane tulevikuks ja ka vahetatavate raudadega jahirelvade suhtes ei saa midagi välistada, aga täna on veel natuke vara nendest plaanidest rääkida. •

Siit läheb relvalettidelt üle 300 jahirelva päevas.

Tõlkinud: Hendrik Nõmm